

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2007. gada 10. maijā *

Lieta C-508/04

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 226. pantam,

ko 2004. gada 8. decembrī cēla

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv M. van Bēks [*M. van Beek*] un B. Šima [*B. Schima*], pārstāvji, kuriem palīdz M. Langs [*M. Lang*], *Rechtsanwalt*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Austrijas Republiku, ko pārstāv E. Rīdls [*E. Riedl*] un H. Dosi [*H. Dossi*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja.

* Tiesvedības valoda — vācu.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], tiesneši R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*] (referente), Dž. Arestis [*G. Arestis*], J. Malenovskis [*J. Malenovsky*] un T. fon Danvics [*T. von Danwitz*],

ģenerālvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus tiesas sēdē 2007. gada 11. janvārī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Ar savu prasību Eiropas Kopienu Komisija lūdz Tiesu konstatēt, ka Austrijas Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai izriet no Padomes 1992. gada 21. maija Direktīvas 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 7. lpp., turpmāk tekstā — “direktīva”) 1. panta, 6. panta 1.–4. punkta, kā arī 7., 11., 12., 13., 15. panta, 16. panta 1. punkta un 22. panta b) punkta.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienų tiesiskais regulējums

2 Direktīvas 1. pantā ir zināms skaits definīciju, kuru starpā ir šādas definīcijas:

“e) *dabiskas dzīvotnes aizsardzības statuss* ir uz dabisku dzīvotni un [tai] raksturīgajām sugām iedarbojošos ietekmju kopums, kas ilgtermiņā var ietekmēt šī[s] dzīvotnes dabisko izplatību, struktūru un funkcijas, kā arī [tai] raksturīgo sugu ilglaicīgas izdzīvošanas iespējas 2. pantā minētajā teritorijā.

Dabiskas dzīvotnes aizsardzības statusu uzskata par labvēlīgu, ja:

— tās dabiskās izplatības areāls un teritorijas, ko tā aizņem šā areāla robežās, ir stabilas vai paplašinās un

— pastāv un, iespējams, ka arī tuvākajā laikā pastāvēs dzīvotnei raksturīgā struktūra un funkcijas, kas vajadzīgas tā ilglaicīgai uzturēšanai, un

— [tai] raksturīgo sugu aizsardzības statuss ir labvēlīgs, kā noteikts i) punktā;

[..]

g) *Kopienā nozīmīgas sugas* ir sugas, kas 2. pantā minētajā teritorijā ir:

i) apdraudētas, izņemot tās sugas, kurām minētajā teritorijā ir dabiskās izplatības areāla galējā robeža un kas nav apdraudētas vai jutīgas rietumu palearktiskajā rajonā, vai

ii) jutīgas, t.i., kas tuvākajā laikā varētu kļūt par apdraudētām sugām, ja turpināsies apdraudētību veicinošu faktoru ietekme, vai

iii) retas, t.i., tās pārstāv nelielas populācijas, kas pašlaik nav ne apdraudētas, ne jutīgas, taču tomēr ir zināms risks par tādām kļūt. Šo sugu īpatņi atrodami ierobežotos ģeogrāfiskos apgabalos vai nelielā skaitā ir izkliedēti plašākā apgabalā, vai

iv) endēmas un kam vajadzīga īpaša uzmanība, kuras iemesls ir dzīvotnes īpatnības un/vai šo sugu izmantošanas iespējamā ietekme uz dzīvotni, un/vai šo sugu izmantošanas iespējamā ietekme uz dzīvotnes aizsardzības statusu.

Šādas sugas ir uzskaitītas vai var tikt uzskaitītas II pielikumā un/vai IV vai V pielikumā;

h) *prioritārās sugas* ir sugas, kuras minētas g) punkta i) apakšpunktā un par kuru saglabāšanu Kopiena ir īpaši atbildīga, ņemot vērā šo sugu dabiskās izplatības areāla proporciju, kas ietilpst 2. pantā minētajā teritorijā; šīs prioritārās sugas II pielikumā ir atzīmētas ar zvaigznīti *;

i) *sugas aizsardzības statuss* ir uz attiecīgo sugu iedarbojošos ietekmju kopums, kas ilgtermiņā var ietekmēt šīs sugas populāciju izplatību un skaitlisko daudzumu 2. pantā minētajā teritorijā;

Aizsardzības statusu uzskata par labvēlīgu, ja:

- attiecīgo sugu populācijas dinamikas dati liecina, ka ilgtermiņā suga sevi atražo un ir dzīvotspējīga konkrētās dabiskās dzīvotnes sastāvdaļa,

- sugas dabiskās izplatības areāls nav samazinājies, un šķiet, ka tas nemazināsies arī tuvākajā laikā, un

- dzīvotne ir un šķiet, ka arī turpmāk būs pietiekami plaša tās populāciju ilglaicīgai uzturēšanai;

[..]

- 1) *īpaši aizsargājama dabas teritorija* ir Kopienā nozīmīga teritorija, ko dalībvalstis nosaka ar normatīvu vai administratīvu aktu un/vai līgumu un kur piemēro vajadzīgos aizsardzības pasākumus, lai saglabātu vai atjaunotu labvēlīgu aizsardzības statusu tām dabiskajām dzīvotnēm un/vai sugu populācijai, kuru dēļ attiecīgā teritorija ir noteikta.”

- 3 Saskaņā ar direktīvas 6. panta 1. punktu: “Attiecībā uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām dalībvalstis nosaka vajadzīgos aizsardzības pasākumus, attiecīgā gadījumā tajos iekļaujot atbilstīgus apsaimniekošanas plānus, kas izstrādāti īpaši šīm teritorijām vai iekļauti citos attīstības plānos, kā arī atbilstīgus normatīvus, administratīvus vai līgumiskus pasākumus, kuri atbilst šajās teritorijās sastopamo I pielikuma dabisko dzīvotņu veidu un II pielikuma sugu ekoloģiskajām prasībām.”
- 4 Direktīvas 6. panta 2. punkts nosaka: “Dalībvalstis veic attiecīgus pasākumus, lai īpaši aizsargājamās dabas teritorijās novērstu dabisko dzīvotņu un sugu dzīvotņu noplicināšanos, kā arī lai novērstu traucējumu, kas skar sugas, kuru dēļ noteikta attiecīgā teritorija, ja šāds traucējums varētu būt nozīmīgs attiecībā uz [...] direktīvas mērķiem.”
- 5 Direktīvas 16. panta 1. punkts paredz:

“Ja nav apmierinošas alternatīvas un ja netiek kaitēts attiecīgo sugu populāciju saglabāšanai labvēlīgā aizsardzības statusā to dabiskās izplatības areālā, dalībvalstis drīkst atkāpties no 12., 13., 14. panta un 15. panta a) un b) punkta noteikumiem, lai:

a) aizsargātu savvaļas faunu un floru un saglabātu dabiskās dzīvotnes;

- b) novērstu nopietnu kaitējumu, jo īpaši labībai, mājlopiem, mežiem, zivsaimniecībai un ūdeņiem un citiem īpašuma veidiem;

 - c) rūpētos par veselības aizsardzību un sabiedrības drošību vai obligāti ievērotu citas sevišķi svarīgas sabiedrības intereses, tostarp sociāla vai ekonomiska rakstura intereses un videi primāri svarīgas labvēlīgas pārveides;

 - d) izpētes un izglītības nolūkā atjaunotu minēto sugu populācijas un reintroducētu minētās sugas, un veiktu šī mērķa sasniegšanai vajadzīgās vairošanas darbības, tostarp augu mākslīgo pavairošanu;

 - e) stingri noteiktos apstākļos pēc izvēles principa un ierobežotā apmērā atļaut[u] IV pielikumā uzskaitīto sugu atsevišķu īpatņu ieguvi vai turēšanu ierobežotā skaitā, ko nosaka kompetentās valsts iestādes.”
- 6 Direktīvas 22. panta b) punkts tostarp noteic, ka dalībvalstis “nodrošina, ka tādu sugu apzinātu introdukciju savvaļā, kas savā teritorijā nav vietējās sugas, regulē tā, lai nekaitētu dabiskām dzīvotnēm to dabiskās izplatības areālā vai savvaļas faunai un florai, un, ja uzskata to par vajadzīgu, aizliedz šādu introdukciju”.

Dažādu Austrijas zemju [Länder] tiesiskais un normatīvais regulējums, kura atbilstība direktīvas noteikumiem tiek apstrīdēta

Lejasaustrija

- 7 Runa ir par šādiem noteikumiem: Lejasaustrijas Medību likuma 95. pantu (*Niederösterreichisches Jagdgesetz 1974, LGBl. (Niederösterreich)* Nr. 76/74, turpmāk tekstā — “*Nö JagdG*”), 9. panta 5. punktu, 17. panta 5. punktu, 20. panta 4. punktu, kā arī 21. un 22. pantu Lejasaustrijas Likumā par dabas aizsardzību (*Niederösterreichisches Naturschutzgesetz 2000, LGBl. (Niederösterreich)* Nr. 87/2000, turpmāk tekstā — “*Nö NSchG*”).
- 8 *Nö JagdG* 95. pants paredz:

“1. Visi neselektīvie medību līdzekļi ir aizliegti; it īpaši ir aizliegts:

[..]

3) medīt naktī, proti, laikposmā, kas sākas 90 minūtes pēc saules rieta un beidzas 90 minūtes pirms saullēkta; izņēmums no šī medību aizlieguma ir mežacūku un plēsoņu medīšana, lielo rubeņu un teteru medīšana, savvaļas putnu, meža piļu un sloku medīšana;

4) izmantot medijuma gūstišanai un nonāvēšanai ierīces mērķa izgaismošanai, izņemot pārvietojamās lampas, mākslīgās gaismas avotus, tādus kā infrasarkano staru aparātus, elektroniskās mērķa ierīces, mērķa ierīces ar attēla konverteru vai elektronisko attēla pastiprinātāju šaušanai naktī, tādās kā nakts redzamības ierīces;

[..]

8) izmantot kā dzīvu ēsmu aklus vai kroplus putnus, kā arī anestēzisko ēsmu; izmantot skaļruņus, elektriskās vai elektroniskās ierīces, ar kurām var nonāvēt vai apdullināt; izmantot spoguļus vai citus apzīlinošus līdzekļus, sprāgstvielas vai neselektīvus tīklus; noindēt ar gāzi vai izsvēpināt;

9) medīt medijuma putnus ar cilpām, limi, makšķerāķiem, ar tīkliem vai ar slazdiem;

10) medīt no gaisakuģiem, mehāniskiem transportlīdzekļiem kustībā vai laivām, kas pārvietojas ar ātrumu lielāku par 5 km/h.

[..]”

9) *Nö NSchG* 9. pants nosaka:

“[..]

2. [...] mērķiem:

[..]

6) dabiskas dzīvotnes aizsardzības statuss: uz dabisku dzīvotni un tam raksturīgajām sugām iedarbojošos ietekmju kopums, kas ilgtermiņā var ietekmēt šī dzīvotnes dabisko izplatību, struktūru un funkcijas, kā arī tai raksturīgo sugu ilglaicīgas izdzīvošanas iespējas;

7) prioritārās sugas: savvaļas dzīvnieki un augi, par kuru saglabāšanu Kopiena ir īpaši atbildīga un kas ir norādīti Dzīvotņu direktīvas II pielikumā ar zvaigznīti;

8) sugas aizsardzības statuss: uz attiecīgo sugu iedarbojošos ietekmju kopums, kas ilgtermiņā var ietekmēt šīs sugas populāciju izplatību un skaitlisko daudzumu;

9) saglabāšanas mērķi: Dzīvotņu direktīvas I pielikumā noteikto dabisko dzīvotņu un šīs direktīvas II pielikumā noteikto dzīvnieku un augu sugu, kas atrodamas

Kopienas nozīmes teritorijā, kā arī Putnu direktīvas I pielikumā uzskaitīto un šīs direktīvas 4. panta 2. punktā noteikto putnu sugu, kas dzīvo Eiropas putnu un to dzīvotņu aizsargājamā teritorijā, saglabāšana un atjaunošana labvēlīgā aizsardzības statusā.

3. Zemes valdība ar noteikumiem klasificē 1. punktā noteiktās teritorijas kā īpaši aizsargājamās teritorijas, sauktas "Eiropas aizsargājamās teritorijas". It īpaši kā Eiropas aizsargājamās teritorijas var klasificēt jau esošās dabas aizsardzības teritorijas un aizsargājamās ainavu teritorijas.

4. Noteikumi, kas ņem vērā 3. punktu, nosaka aizsargājamo teritoriju teritoriālās robežas, konkrēti aizsargājamo objektu, it īpaši prioritāros dabisko dzīvotņu un prioritāru sugu veidus, aizsardzības mērķus, kā arī, vajadzības gadījumā, pienākumus un aizliegumus, kas vajadzīgi, lai sasniegtu labvēlīgu aizsardzības statusu. Tostarp ir aizliegti pasākumi, kas var novest pie aizsargājamo teritoriju vai to sastāvdaļu postīšanas vai var būtiski ietekmēt šo teritoriju vai tās sastāvdaļas. Šī likuma visstingrākie aizsardzības noteikumi netiek skarti.

5. Uz Eiropas aizsargājamajām teritorijām vajadzības gadījumā attiecas atbilstīgi publiska vai privāta rakstura uzturēšanas, attīstības un aizsardzības pasākumi (apsaimniekošanas plāns), kuri atbilst Dzīvotņu direktīvas vides prasībām, kas piemērojamas Dzīvotņu direktīvas I pielikuma dabiskajām dzīvotnēm un II pielikuma sugām, kā arī Putnu direktīvas I pielikuma putnu sugām, kas ir šajās teritorijās. Šie pasākumi, ja tie ietekmē teritorijas attīstību, tiek iesniegti teritorijas attīstības konsultatīvajai komitejai, izņemot pasākumus attiecībā uz Eiropas aizsargājamo teritoriju pārvaldību.

6. Zemes valdība pārbauga un dokumentē dabisko dzīvotņu un savvaļas dzīvnieku un augu aizsardzības statusu. Tā it īpaši ņem vērā prioritāro dabisko dzīvotņu un prioritāro sugu veidus.”

10 *Nö NSchG* 17. pants nosaka:

“[..]

5) neraksturīgu un attiecīgajai vietai nepiemērotu augu stādīšanai un vairošanai, kā arī sugu, kas nav vietējās sugas, introdukcijai un vairošanai nenorobežotā vietā ir jāsaņem federālās valdības atļauja. Atļauju atsaka, ja ilglaicīgi ietekmē vietējās populācijas, vietējo dzīvnieku un augu sugu dabiskās (ģenētiskās) īpašības vai ainavas skaistumu un īpašības.”

11 *Nö NSchG* 20. pants nosaka:

“[..]

4. Zemes valdība var nolemt noteikt atkāpes [..], it īpaši zinātnisku vai izglītības mērķu dēļ, ja nešaubās, ka tā rezultātā nevar tikt apdraudēta aizsargājamā savvaļas flora un fauna. Atļaujā ir jānorāda vismaz:

1) sugas, uz kurām attiecas izņēmumi;

- 2) līdzekļi, pasākumi vai paņēmieni, ar kādiem atļauts sagūstīt vai nonāvēt, un

- 3) veicamā kontrole.”

12 *Nö NSchG* 21. pants paredz:

“1. Neskarot īpašās normas, ko nosaka šī likuma noteikumi vai lēmumi, kas pieņemti, pamatojoties ar šo likumu, pasākumi, kas ir saistīti ar zemes komerciālo izmantošanu, principā paliek neskarti [..]. Šis izņēmums nav spēkā tad, ja apzināti tiek nodarīts kaitējums aizsargātajai florai un faunai vai aizsargājamām dzīvotnēm vai tiek apdraudēta [..] fauna un flora, kam draud izmiršana.

2. Neskarot īpašās normas, kas noteiktas šī likuma noteikumos vai ar lēmumiem, kas pamatoti ar šo likumu, pasākumi, kas saistīti ar modernu un ilgtspējīgu zemes izmantošanu lauksaimniecībā vai mežkopībā lauksaimniecības vai mežkopības darbības ietvaros, principā netiek skarti [..]. Šis izņēmums netiek piemērots, ja tīši tiek nodarīts kaitējums florai un faunai vai aizsargājamām dzīvotnēm vai ar pasākumiem tiek ietekmēta fauna vai flora, kurai draud izmiršana [..].

3. Izmantošanu lauksaimniecībā vai mežkopībā uzskata par modernu un ilgtspējīgu, ja lauksaimniecības vai mežkopības darbības kalpo augu vai dzīvnieku produktu ražošanai vai iegūšanai saskaņā ar procesiem, kas ir raksturīgi vai nu noteiktā teritorijā un noteiktā laikā, vai pamatojoties uz tradicionālo pieredzi, un

izmantošana, kas pamatota ar dabiskiem nosacījumiem, ilgstoši nodrošina izpildi funkcionējošā sistēmā, neizsmēlot ražīgo pamatu un pārmērīgi neapgrūtinot dabu un ainavu.”

13 *Nö NSchG* 22. pants nosaka:

“1. Aizstājot dabas aizsardzības intereses, ko nodrošina valsts vara, vai papildus tām Lejasaustrijas zeme var noslēgt arī privāttiesību līgumus, lai sasniegtu dabas aizsardzības mērķus, it īpaši lai saglabātu, uzturētu, nodrošinātu un attīstītu teritorijas, kam ir dabas aizsardzības vērtība vai kas ir būtiskas ainavai. Šādu līgumu priekšmetam vispirms ir jābūt mazu dabisku vai daļēji dabisku stāvošu virszemes ūdens teritoriju, mitraiņu un sauso vai barības vielu ziņā nabadzīgo teritoriju, kā arī ārpus meža esošu jaunaudžu, dzīvzogu, kam ir dabas aizsardzības vērtība, saglabāšanai un uzturēšanai saskaņā ar atbilstošiem nosacījumiem. Pārējie aizsardzības pasākumi ietver it īpaši:

- samaksu par citu teritoriju un objektu, kam ir dabas aizsardzības vērtība, izveidošanas, saglabāšanas vai uzlabošanas pasākumiem;

- izmantošanas vai pārvaldības metodes, kas ir it īpaši piemērota dabas aizsardzības interesēm, veicināšanu teritorijās, kas ir īpaši svarīgas no dabas aizsardzības viedokļa vai ainavas ziņā;

- atbalstu pasākumiem, kas paredzēti, lai uzlabotu būtiskas ģeovides funkcijas (piemēram, biotopu tīkls, plašas kultūras, dabisko metožu izmantošana lauksaimniecībā un mežkopībā).

[..”

Augšāustrija

- ¹⁴ Runa ir par Augšāustrijas Likuma par dabas un ainavu aizsardzību (*Öberösterreichisches Natur- und Landschaftsschutzgesetz 2001, LGBl. (Oberösterreich)* Nr. 129/2001, turpmāk tekstā — “*Oö NSchG*”) 15. panta 2. punktu.

- ¹⁵ Šis noteikums paredz:

“Zemes valdības ainavu uzturēšanas plāni var ietvert ainavu aizsardzības teritorijas [..], aizsargāto ainavu elementus [..], Eiropas aizsargājamās teritorijas [..] vai dabas aizsargājamās teritorijas [..], un paredzēt pasākumus, kuri saskaņā ar 1. punktu ir vajadzīgi sabiedrības interesēs un kas būtiski netraucē attiecīgo zemes gabalu atļauto ekonomisko izmantošanu. Ja privāttiesību līgumā vai normatīvā aktā nav noteikts pretēji, šo ainavu uzturēšanas plānu izmaksas sedz zeme kā privāto tiesību turētāja. Zemesgabala īpašnieks nevar iebilst pret šo pasākumu ieviešanu.”

Zalcburgas zeme

¹⁶ Runa ir par šādiem noteikumiem: 3.a pantu, 5. panta 8.–10. punktu, 22.a pantu un 22.b pantu, 29. pantu, kā arī 34. pantu Zalcburgas Likumā par dabas aizsardzību (*Salzburger Naturschutzgesetz 1999, LGBL. (Salzburg) Nr. 73/1999*, turpmāk tekstā “*Sbg NSchG*”); 104. panta 4. punktu Zalcburgas Medību likumā (*Salzburger Jagdgesetz 1993, LGBL. (Salzburg) Nr. 100/1993*, turpmāk tekstā — “*Sbg JagdG*”).

¹⁷ *Sbg NSchG* 3.a pants paredz:

“1. Piemērojot šo likumu un noteikumus, kas pieņemti, pamatojoties uz to, pamatprincipam ir jābūt tādam, ka sabiedrības interesēs dabas aizsardzībai var tikt dota priekšroka pār pārējām interesēm.

2. Pasākumi, kas acīmredzami tieši kalpo īpaši svarīgām sabiedrības interesēm, tiek atļauti vai tiek ņemti vērā, plaši nodrošinot dabas aizsardzības intereses [...], ja:

- 1) konkrētā gadījumā citas sabiedrības intereses ir pārākas par dabas aizsardzības interesēm un
- 2) ja ir konstatēts, ka nav piemērota alternatīva risinājuma attiecīgajam pasākumam, kas mazāk apdraudētu dabas aizsardzības intereses.

3. Ja ir paredzams, ka saskaņā ar 2. punktu paredzētie pasākumi būtiski ietekmē prioritāros dabisko dzīvotņu tipus [...] vai prioritārās sugas [...] Eiropas aizsargājamajās teritorijās 5. panta 10. punkta a) un c) apakšpunkta izpratnē, tikai apsvērumi, kas ir saistīti ar šādām sabiedrības interesēm, var tikt ņemti vērā interešu izlīdzināšanā:

- 1) cilvēku dzīvība un veselība,
- 2) valsts drošība,
- 3) primāras nozīmes labdabīgas sekas videi.

Lai iekļautu citas vispārējās intereses interešu izlīdzināšanā, ir jāsaņem iepriekšējs Komisijas atzinums. Lēmumā jāņem vērā šis atzinums.

4. Ja pēc interešu izsvēršanas, piemērojot 2. vai 3. punktu, dabas aizsardzības intereses negūst pārsvaru, aizskārums, kas acīmredzami izriet no iejaukšanās, ir — izņemot 6. punktā paredzētos gadījumus — jākompensē ar pienācīgiem aizstājošiem pasākumiem. Kompensāciju nosaka ar administratīvu lēmumu. Ja iejaukšanās skar īpašās dzīvotnes un dzīvnieku vai augu populācijas, aizstājējpasākums vispirms ir dzīvotņu izveide. Šis aizstājējdzīvotnes, cik vien iespējams, izveido pēc iespējas tuvāk iejaukšanās vietai. Ja nav iespējams izveidot aizstājējdzīvotnes, pieprasītajam ar administratīvo lēmumu ir jāsamaksā naudas summa, kas aptuveni atbilst

piemērotam aizstājēpasākumam. Ja aizstājēdzīvotnes var izveidot tikai nepietiekamā apmērā, ir jāpieprasa, ka tiek samaksāta attiecīgi samazināta naudas summa.

5. Ja 4. punktā paredzētajā gadījumā runa ir par Eiropas aizsargājamo teritoriju, zemes valdība nodrošina Eiropas vides tīkla “Natura 2000” turpinātību. Šim mērķim veiktos pasākumus paziņo Komisijai [..]

6. Aizstājēpasākumi nav jānosaka pasākumiem, kas

- 1) ir vajadzīgi un neizbēgami sakarā ar draudiem cilvēku dzīvībai vai veselībai vai lai kavētu būtiska kaitējuma nodarīšanu valsts ekonomikai un
- 2) neietekmē Eiropas aizsargājamās teritorijas.”

¹⁸ *Sbg NSchG* 5. pants paredz:

“Šī likuma mērķiem:

[..]

8. Iejaukšanās aizsargājamā teritorijā vai objektā ir pagaidu vai pastāvīgi pasākumi, kam individuāli vai kopā ar citiem pasākumiem var būt ievērojamas sekas uz aizsargājamo teritoriju vai objektu vai attiecībā uz aizsardzības mērķi, vai ir paredzams, ka šādas sekas būs to atkārtošana vai akumulācijai. Intervence ir arī tādā gadījumā, ja pasākumi rodas ārpus aizsargājamās teritorijas vai aizsargājamā objekta.

9. Eiropas aizsargājamās teritorijas saglabāšanas mērķi ir labvēlīga aizsardzības statusa saglabāšana vai atjaunošana:

- a) Dzīvotņu direktīvas I pielikumā norādītajām dabiskajām dzīvotnēm vai dzīvnieku un augu sugām, kas minētas šīs direktīvas II pielikumā;
- b) Putnu direktīvas I pielikumā norādītajām putnu sugām un regulāri migrējošam sugām (šīs direktīvas 4. panta 2. punkts) un to dzīvotnēm, ar īpašu uzmanību starptautiskas nozīmes mitrājiem.

10. Eiropas aizsargājamās teritorijas:

- a) Kopienā nozīmīga teritorija, kas ir Dzīvotņu direktīvas 4. panta 2. punkta paredzētajā sarakstā;

- b) teritorijas, kas līdz a) apakšpunktā paredzētā saraksta izveidošanai minētas saskaņā ar Dzīvotņu direktīvas 4. panta 1. punktu izveidotajā sarakstā;
- c) putnu aizsardzības teritorijas saskaņā ar Putnu direktīvas 4. panta 1. un 2. punktu

[..].”

¹⁹ *Sbg NSchG* 22.a pants nosaka:

“[..]

2. Zemes valdība regulē Eiropas aizsargājamo teritoriju aizsardzības noteikumus, kuros katra ziņā ir aizsardzības mērķis un nepieciešamie aizliegumi. Šie noteikumi nosaka arī aizsargājamās teritorijas robežas. Aizsardzības mērķis nosaka attiecīgās aizsargājamās teritorijas saglabāšanas mērķus (5. panta 9. punkts). [..]

3. Eiropas aizsargājamās teritorijas noteikumi var aizliegt vai piemērot pasākumus un atļaut noteikta veida iejaukšanos vispārējā veidā vai ar zemes valdības piešķirtu atļauju ar atkāpēm. Ar pienākumiem, aizliegumiem un atļaujas iespējām nodrošina, ka attiecīgās dabiskās dzīvotnes netiek bojātas un ka dzīvnieku sugas un augu sugas,

ko paredz saglabāt vai atjaunot labvēlīgā aizsardzības statusā saskaņā ar saglabāšanas mērķi, netiek būtiski traucētas.

4. Pirms tiek piešķirta atļauja ar atkāpēm, zemes valdība pārbauda, vai iejaukšanās ir tāda, ka var būtiski ietekmēt Eiropas aizsargājamās teritorijas sastāvdaļas, ņemot vērā saglabāšanas mērķus (5. panta 9. punkts) (ietekmes novērtējums). Atļauja tiek izdota tikai tad, ja netiek paredzēta jebkāda būtiska ietekme.

5. Noteikumu pieņemšana saskaņā ar 2. un 3. punktu netiek prasīta, ja pietiekama teritorijas aizsardzība un tās saglabāšanas mērķu īstenošana ir jau nodrošināta ar citiem pasākumiem. Stingrāki aizsardzības noteikumi netiek skarti.

6. Ja vajadzīgs, Eiropas aizsargājamajai teritorijai tiek noteikti un ieviesti ainavas apsaimniekošanas plāni, kā arī detalizēti plāni [..], ņemot vērā Putnu direktīvas 4. panta 1. un 2. punktu un Dzīvotņu direktīvas 6. panta 1. punktu. Zemes valdība regulāri uzrauga Eiropas aizsargājamo teritoriju saglabāšanas stāvokli, īpašu nozīmi piešķirot prioritārām dabiskajām dzīvotnēm un prioritārām sugām.”

20 Saskaņā ar *Sbg NSchG* 22.b pantu:

“1. Līdz brīdim, kad ir veikti pietiekami aizsardzības pasākumi [..], var tikt veiktas tikai tās zemes gabala izmantošanas darbības, kas ir likumīgas [..].

2. Ir nepieciešama zemes valdības atļauja, lai veiktu visus pasākumus, kas pārsniedz to, kas paredzēts 1. punktā, un kas var būtiski ietekmēt dabiskās dzīvotnes vai dzīvnieku vai augu sugas, attiecībā uz kurām saskaņā ar Putnu direktīvu un Dzīvotņu direktīvu ir jāsaglabā vai jāatjauno labvēlīgas aizsardzības statuss.

3. Šāda atļauja ir jāpiešķir, ja pasākums, pirmkārt, nevar radīt 2. punktā noteikto dzīvotņu noplicināšanos, ne arī būtiski traucēt 2. punktā noteiktajām sugām un, otrkārt, nav pretrunā aizsardzības mērķim vai šo dzīvotņu vai sugu labvēlīga aizsardzības statusa atjaunošanai.

4. Stingrāki aizsardzības noteikumi netiek skarti.”

21 *Sbg NSchG* 29. pants paredz:

“1. Savvaļas augi, kas netraucēti aug dabā un kuru populācija kopumā vai noteiktās teritorijās ir apdraudēta un kuru aizsardzība ir sabiedrības interesēs dabas aizsardzības iemeslu dēļ, kā arī augi, kas ir vajadzīgi ekosistēmas līdzsvara saglabāšanai, it īpaši lai nodrošinātu citu augu sugu un dzīvnieku sugu saglabāšanu, var tikt pilnībā vai daļēji aizsargāti ar zemes valdības noteikumiem. Aizsardzību var ierobežot gan laikā, gan telpā.

2. Augu aizsardzība to kopumā aptver visas auga daļas zemē un virs zemes. Tā ietver aizliegumu nodarīt tam kaitējumu, to iznīcināt, izņemt to no tā atrašanās vietas vai

apieties ar vietu, kurā ir attiecīgās sugas augi, tā, ka tas apdraud vai izslēdz tā izdzīvošanu, kā arī aizliegumu turēt, pārvadāt, saņemt vai nodot pret atlīdzību vai par brīvu augus, kas ir izņemti no dabas. Aizliegums turēt, pārvadāt, saņemt vai nodot pret atlīdzību vai par brīvu attiecas arī uz visiem auga produktiem, kā arī uz visām precēm, ja no attaisnojoša dokumenta, iepakojuma, etiķetes vai citiem apstākļiem izriet, ka runa ir par attiecīgā auga daļām vai produktiem, kas iegūti no tā.”

22 *Sbg NSchG* 34. pants nosaka:

“1. Dabas aizsardzības jomā kompetentās iestādes var saskaņā ar lūgumu pieņemt lēmumu noteikt atkāpes no [it īpaši] [..] 29. panta 2. un 3. punktā paredzētajiem aizliegumiem. Atļauja tomēr [..] var tikt piešķirta tikai pasākumiem, kam ir kāds no šādiem no mērķiem:

- 1) sabiedrības veselība, it īpaši medikamentu ražošana;
- 2) dzērienu ražošana;
- 3) sabiedrības drošība;
- 4) gaisa drošība;

- 5) savvaļas augu un dzīvnieku aizsardzība vai to dzīvotņu saglabāšana;
- 6) izpēte vai izglītība;
- 7) apdzīvošana vai iedzīvotāju pārcelšana;
- 8) būtiska kaitējuma novēršana kultūrām un mežiem, ražošanai paredzētiem dzīvniekiem vai mājdzīvniekiem, zvejas teritorijām vai ūdenskrātuvēm;
- 9) iekārtu būvniecība;
- 10) citas svarīgas sabiedrības intereses.

2. 1. punkta 9) un 10) apakšpunkts neattiecas uz putniem. 1. punkta 2) un 9) apakšpunkts neattiecas uz augu sugām Dzīvotņu direktīvas IV pielikumā.

3. 1. punktā paredzētās atļaujas tiek piešķirtas tikai tad, ja attiecīgā pasākuma mērķis nevar tikt apmierinoši sasniegts ar citiem līdzekļiem un ja ar iejaukšanos neposta teritorijā esošo dzīvnieku un augu sugu populācijas.

4. Pieteikumiem atļaujas saņemšanai, kas iesniegti, piemērojot 1. punktu, ir jābūt pamatotiem un tajos jābūt šādai detalizētai informācijai:

[..]

6. Atļauju nevar piešķirt šādām personām:

[..]

7. Atļaujā ir jābūt visai 4. punktā paredzētajai informācijai un tai jāprecizē, ka atļauja neaizstāj saskaņā ar privāttiesībām izsniegtu atļauju, kas ir personām, kurām pieder attiecīgais zemes gabals. Atļaujām, kas izsniegtas zinātniskiem mērķiem, iestādei arī jānosaka, ka attaisnojoši dokumenti ir jā saglabā, vienojoties ar atzītu zinātnisko institūciju.

[..]”

23 *Sbg JagdG* 104. pants paredz:

“[..]

4. Iestāde var piešķirt citas atkāpes no aizliegumiem [..], ja tas neapdraud attiecīgās savvaļas sugas populāciju un ja nav cita apmierinoša risinājuma attiecīgā mērķa sasniegšanai. Šīs atkāpes var piešķirt tikai šādiem mērķiem:

- a) citu savvaļas dzīvnieku vai augu aizsardzībai un to dabisko dzīvotņu saglabāšanai;
- b) nopietna [būtiska] kaitējuma novēršanai labībai, mājlopiem, mežiem, zivīm bagātiem ūdeņiem, kā arī meža zvēru gadījumā — citiem īpašuma veidiem;
- c) sabiedrības veselībai un sabiedrības drošībai, meža zvēru gadījumā — citās sevišķi svarīgās sabiedrības interesēs, it īpaši sociālā un ekonomiska rakstura interesēs, vai tādās interesēs, kas saistītas ar labvēlīgu ietekmi uz vidi;
- d) izpētei un izglītībai;
- e) šo sugu populāciju pieaugamam vai to pārceļšanai, kā arī šim iemeslam nepieciešamai audzēšanai;
- f) neliela skaita meža putnu sugu (vai to daļu vai no putniem izgatavotu produktu), kuru gūstīšana vai nonāvēšana ir atļauta, tirdzniecībai [..].”

Tiroles zeme

- 24 Runa ir par šādiem noteikumiem: 1. panta 1. punkts, 2. panta 2. punkts, 5.–9. pants, 22.–24. pants un 28. panta 3. punkts Tiroles Likumā par dabas aizsardzību (*Tiroler Naturschutzgesetz 1997, LGBL. (Tirol)* Nr. 33/1997, turpmāk tekstā — “*Tiroler NSchG*”); 1. panta 1. punkts un 2. punkta a) un b) apakšpunkts, 3. pants, kā arī 6. panta 1. punkta pirmais teikums un 2. punkts Tiroles Noteikumos par dabas aizsardzību (*Tiroler Naturschutzverordnung 1997, LGBL. (Tirol)* Nr. 95/1997, turpmāk tekstā — “*Tiroler NSchVO*”).
- 25 *Tiroler NSchG* 1. panta 1. punkts paredz:

“Šī likuma mērķis ir dabas, cilvēka dzīves pamata, aizsardzība un uzturēšana tādējādi, ka:

- a) tās dažādība, tās īpašības un tās skaistums,
- b) tās rekreatīvā vērtība,
- c) tās raksturīgo dzīvnieku un augu sugu un dabisko dzīvotņu bagātība, kā arī
- d) tās līdzsvars pēc iespējas neskarti un efektīvi,

tiek saglabāti un uzturēti vai atjaunoti. Dabas aizsardzība un uzturēšana attiecas uz visām tās izpausmēm, it īpaši oriģinālām vai cilvēka darbības rezultātā radītām ainavām. Šajā sakarā īpaša nozīme ir videi draudzīgai lauksaimniecībai un mežkopībai. Dabu nevar izmantot tādējādi, ka tiek mazināta tās vērtība nākamajām paaudzēm.”

26 *Tiroler NSchG* 2. panta 2. punkts paredz:

“Pasākumiem, kas ir raksturīgi lauksaimniecībai un mežkopībai, nepiemēro atļauju atbilstīgi šī likuma noteikumiem.

Tas neattiecas uz sanesu mežiem, [...] mitrājiem, [...] dabas aizsargājamām teritorijām un īpaši aizsargājamām teritorijām [..].”

27 *Tiroler NSchG* 5. pants nosaka:

“Visā zemes teritorijā ir aizliegta:

- a) sporta pasākumu organizēšana, izmantojot motortransporta līdzekļus ar iekšdedzes motoru, izņemot zemes gabalus, attiecībā uz kuriem izdota atļauja [..]

- b) helikopteru izmantošana personu pārvietošanai tūrisma mērķiem, izņemot starp lidostām;

- c) laivu ar iekšdedzes motoru izmantošana dabiskās ūdenstecēs, izņemot tādu projektu īstenošanai, kam izsniegta atļauja saskaņā ar dabas aizsardzības jomā piemērojamām tiesībām un ciktāl tas vajadzīgs šiem projektiem;

- d) jebkāda ledāju un to drenāžas baseinu ilgstoša apdraudēšana, izņemot, ja tiek izmantotas, uzturētas un remontētas esošās iekārtas, tajā skaitā — pārveidotas iekārtas [..].”

28 *Tiroler NSchG* 22. pants nosaka:

“1. Zemes valdība ar noteikumiem klasificē par aizsargātām augu sugām savvaļas augu sugas, kuru populācija kopumā vai noteiktās teritorijās ir apdraudēta un kuras nepieciešams saglabāt, lai nodrošinātu dabas aizsardzības intereses tādas, kādas tās ir definētas 1. panta 1. punktā.

2. Noteikumos, ko tā pieņem, piemērojot 1. punktu, zemes valdība var aizliegt, ciktāl tas ir vajadzīgs, lai saglabātu noteiktu augu sugu populāciju:

[..].”

29 *Tiroler NSchG* 23. pants nosaka:

“1. Zemes valdība noteikumu ceļā klasificē kā aizsargātas dzīvnieku sugas savvaļas dzīvnieku sugas, kuras nedrīkst medīt, kuru populācija kopumā vai noteiktās teritorijās ir apdraudēta, kuru saglabāšana ir vajadzīga, lai nodrošinātu dabas aizsardzības intereses, kas definētas 1. panta 1. punktā.

2. Noteikumos, ko tā pieņem, piemērojot 1. punktu, zemes valdība var aizliegt, ciktāl tas vajadzīgs noteiktu dzīvnieku sugu populācijas saglabāšanai:

- a) traucēt, vajāt, gūstīt, turēt, turēt dzīvas vai mirušas, iegādāties vai nonāvēt aizsargājamo sugu dzīvniekus;
- b) izņemt no to dabiskās vides, nodarīt kaitējumu vai iznīcināt, turēt, pārvadāt, piedāvāt pārdošanai, pārdot vai iegādāties aizsargājamo sugu dzīvnieku attīstības formas (tādas kā olas, kāpuri un kūniņas);
- c) turēt, pārvadāt, piedāvāt pārdošanai, pārdot vai iegādāties aizsargājamo sugu dzīvnieku daļas (tādas kā spalvas vai ādu);

- d) pārcelt vai iznīcināt aizsargājamo sugu dzīvnieku vairošanās teritorijas un ligzdas;

- e) pakļaut aizsargājamo sugu dzīvnieku [...] dzīvotni attieksmei, kas padara neiespējamo to izdzīvošanu šajā dzīvotnē.

Aizliegumi, kas noteikti saskaņā ar a)–d) apakšpunkta noteikumiem, var tikt ierobežoti ar noteiktu skaitu dzīvnieku vai dzīvnieku attīstības formu, ar noteiktām attīstības formām un ar noteiktiem laikposmiem un noteiktām teritorijām; aizliegumi, kas noteikti saskaņā ar e) apakšpunktu, var tikt ierobežoti ar noteiktiem laikposmiem un noteiktām teritorijām.

3. Personai, kas apliecina, ka aizsargājamo sugu dzīvnieki, ko tā pārvadā, tur, izmanto vai piedāvā pārdošanai kā profesionāle, pēc iestāžu pieprasījuma jāiesniedz pierādījumi par to.

4. Dabas aizsardzības kompetento iestāžu atļauja ir vajadzīga, lai laistu brīvībā dzīvniekus, uz kuriem neattiecas medību tiesību vai zvejas tiesību noteikumi un kas nav vietējās sugas. Šādu atļauju var izsniegt tikai tad, ja nav paredzamas būtiskas izmaiņas esošajā florā un faunā, ne arī apdraudējums dabas aizsardzības interesēm, kas definētas 1. panta 1. punktā.

5. Noteikumos, ko tā pieņēmusi, piemērojot 1. punktu, zemes valdība var ietvert noteikumus par aizsargājamo sugu savvaļas dzīvnieku, tajā skaitā to attīstības formu,

medīšanu un vākšanu, lai nodrošinātu, ka šīs darbības tiek veiktas pienācīgi. Šajā sakarā var tikt aizliegti atsevišķi medīšanas veidi, kā arī atsevišķu medīšanas līdzekļu izmantošana.”

30 *Tiroler NSchG* 24. pants paredz:

“Aizliegts traucēt vai tīši vajāt savvaļas dzīvniekus, kurus nedrīkst medīt, kas nepieder pie aizsargājamām sugām, tos notvert bez attaisnojoša iemesla, kā arī bez attaisnojoša iemesla izņemt, nodarīt kaitējumu vai iznīcināt to vairošanās vietas, ligzdas vai to attīstības daļas.”

Pirmstiesas procedūra

31 Pēc dažādu normatīvo un reglamentējošo tekstu par direktīvas transponēšanu, ko tai bija nosūtījusi Austrijas Republika, izanalizēšanas Komisija šai dalībvalstij 2000. gada 13. aprīlī nosūtīja brīdinājuma vēstuli, kurā tai pārmeta, ka zināms skaits direktīvas noteikumu nav pilnībā vai pareizi transponēti.

32 Ar vēstuli, kas datēta ar 2000. gada 27. jūliju, Austrijas Republika šajā sakarā iesniedza Komisijai apsvērumus. Tajā tā tostarp paziņoja par pasākumu veikšanu, lai grozītu zināmu skaitu valsts noteikumu. Tomēr tā norādīja uz no Komisijas argumentācijas atšķirīgu argumentu attiecībā uz pārējiem direktīvas transpozīcijas elementiem.

- 33 Ar vēstuli, kas datēta ar 2003. gada 17. oktobri, Komisija izdeva argumentētu atzinumu, kurā tā secināja, ka Austrijas Republika, nepilnīgi vai nepareizi transponējot vairākus direktīvas noteikumus, nav izpildījusi pienākumus, kas tai izriet no direktīvas.
- 34 Ar 2003. gada 23. decembri datētu vēstuli Austrijas Republika atbildēja uz šo argumentēto atzinumu zināmā mērā līdzīgi kā atbildot uz brīdinājuma vēstuli.
- 35 Šajos apstākļos Komisija nolēma celt šo prasību.

Tiesvedība Tiesā

- 36 Prasības pieteikumā Komisija attiecībā uz atbildētāju noformulēja 27 motīvus pienākumu neizpildei.
- 37 Iebildumu rakstā atbildētāja atzina 17 motīvu pamatotību, paturot spēkā savu pozīciju attiecībā uz pārējiem.
- 38 Replikā Komisija atteicās no diviem pienākumu neizpildes motīviem.

- 39 Pēc lūguma iesniegt papildu informāciju par valsts tiesību aktiem, par kuriem ir prasība, ko Tiesa izteica saskaņā ar Tiesas Reglamenta 54.a pantu, Komisija arī attiecās no prasības daļā par pienākumu neizpildes motīviem saistībā ar direktīvas 6. panta 3. un 4. punktu, kā arī 7., 11. un 15. pantu.
- 40 No tā izriet, ka galu galā prasībā ir 14 pienākumu neizpildes motīvi, kas attiecas uz direktīvas 1. panta, 6. panta 1. un 2. punkta, 12. un 13. panta, kā arī 16. panta 1. punkta un 22. panta b) punkta transponēšanu.
- 41 Austrijas Republika neapstrīd to, ka Austrijas tiesības to redakcijā brīdī, kad beidzās argumentētajā atzinumā noteiktais termiņš, neatbilda direktīvas priekšrakstiem vairākos punktos, uz ko attiecas septiņi pienākumu neizpildes motīvi.

Par prasību

Par neapstrīdētajiem pienākumu neizpildes pamatiem

Komisijas argumentācija

— Direktīvas 12. panta pārkāpums Štīrijas zemē un Tiroles zemē

- 42 Komisija norāda, ka 13.d panta 1. punkts Štīrijas Likumā par dabas aizsardzību (*Steiermärkisches Naturschutzgesetz*, turpmāk tekstā — “*Stmk NSchG*”) paredz, ka

Štīrijas valdība transponē direktīvas 12. pantu, izdodot noteikumus šajā sakarā. Tomēr 4. pants Štīrijas Noteikumos par dabas aizsardzību (*Steiermärkische Naturschutzverordnung*, turpmāk tekstā — “*Stmk NSchVO*”), kas nosaka dzīvnieku, kurus aizsargā visu gadu, sarakstu, nav direktīvas 12. panta transpozīcija pilnībā, jo tas neattiecas uz visām sugām, kas ir aizsargājamas saskaņā ar tās IV pielikuma a) apakšpunktu.

- 43 Komisija norāda, ka saskaņā ar Tiroles *NSchG* 23. panta 1. punkta a) apakšpunktu Tiroles zemes valdībai ar noteikumiem ir jānosaka par aizsargājamām sugas, kas minētas direktīvas IV pielikuma a) apakšpunktā. Tiroles *NSchVO* neatspoguļo visas paredzētās sugas.

— Direktīvas 13. panta pārkāpums Karintijas zemē, Štīrijas zemē un Tiroles zemē

- 44 Komisija uzskata, ka 1. pielikums par Karintijas zemes noteikumu par augu aizsardzību (*Kärntner Pflanzenartenschutzverordnung*) 1. pantu nenodrošina pienācīgu aizsardzību visām direktīvas IV pielikuma b) apakšpunktā uzskaitītajām augu sugām.

- 45 Komisija uzsver, ka saskaņā ar *Stmk NSchG* 13.c panta 1. punktu Štīrijas valdībai ir jāpieņem noteikumi, kas nodrošina direktīvas 13. panta transpozīciju. Šādi noteikumi netika pieņemti. Turklāt *Stmk NSchVO* 1. un 2. pants, kas nosaka augu sugas, kurām ir pilnīga vai daļēja aizsardzība, nenodrošina direktīvas transpozīciju pilnībā, ņemot vērā to, ka tie neatspoguļo visas aizsargājamās sugas, kas paredzētas direktīvas IV pielikuma b) apakšpunktā.

- 46 Komisija norāda, ka saskaņā ar *Tiroler NSchG* 22. panta 1. punkta a) apakšpunktu Tiroles zemes valdībai ar noteikumiem par aizsargājamām augu sugām jānosaka sugas, kuras uzskaitītas direktīvas IV pielikuma b) apakšpunktā. *Tiroler NSchVO* neizveido aizsardzības sistēmu visām sugām, kas ir šī pielikuma attiecīgajā punktā.

— Direktīvas 16. panta 1. punkta pārkāpums Šīrijas zemē un Tiroles zemē

- 47 Komisija norāda, ka 62. panta 2. punkts Šīrijas Medību likumā (*Steiermärkisches Jagdgesetz*) neņem vērā faktu, ka atkāpes noteikumi ir atļauti tikai tad, ja tiek garantēts, ka aizsargājamo sugu populācijas tiek uzturētas “labvēlīgā aizsardzības statusā”.

- 48 Komisija apgalvo, ka prioritārām dabiskām dzīvotnēm aizliegums, kas paredzēts *Tiroler NSchVO* 3. pantā, neņem vērā prasību par “labvēlīgu aizsardzības statusu”. Tas pats attiecas arī uz augu sugām, kas paredzētas *Tiroler NSchVO* 1. panta 2. punkta b) apakšpunktā, un dzīvnieku sugām, kas paredzētas šo pašu noteikumu 6. panta 2. punkta e) apakšpunktā.

- 49 Austrijas valdība norāda, ka zināms skaits transponēšanas pasākumu vēl tiek izstrādāti attiecīgo zemju kompetentajās instancēs. Tādējādi attiecīgās zemes cenšas panākt visu valsts tiesību tekstu atbilstību direktīvas noteikumiem.

Tiesas vērtējums

- 50 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pienākumu neizpildes esamība ir jāvērtē atkarībā no situācijas dalībvalstī, kāda tā ir, beidzoties argumentētajā atzinumā noteiktajam termiņam, un ka pēc tam sekojošās juridiskās vai reglamentējošās izmaiņas Tiesa neņem vērā (skat. it īpaši 2002. gada 30. maija spriedumu lietā C-323/01 Komisija/Itālija, *Recueil*, I-4711. lpp., 8. punkts, un 2005. gada 27. oktobra spriedumu lietā C-23/05 Komisija/Luksemburga, Krājums, I-9535. lpp., 9. punkts).
- 51 Tā kā argumentētais atzinums Austrijas Republikai tika paziņots 2003. gada 17. oktobrī, ņemot vērā šajā atzinumā noteikto termiņu, datums, kurā atbildētajai bija jānodrošina valsts tiesību noteikumu atbilstība direktīvas priekšrakstiem, bija 2003. gada 17. decembris.
- 52 No sniegtās informācijas saistībā ar iepriekš minētajiem pienākumu neizpildes pamatiem izriet, ka Austrijas valdība neapstrīd faktu, ka pasākumi, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu direktīvas transpozīciju pilnībā visos attiecīgajos punktos, argumentētajā atzinumā noteiktajā termiņā nebija veikti.
- 53 Līdz ar to ir jāsecina, ka attiecībā uz pienākumu neizpildes pamatiem par direktīvas 12. panta transpozīciju Štīrijas zemē un Tiroles zemē, 13. panta transpozīciju Karintijas zemē, Štīrijas zemē un Tiroles zemē, kā arī 16. panta 1. punkta transpozīciju Štīrijas zemē un Tiroles zemē prasība ir pamatota.

Par apstrīdētajiem pienākumu neizpildes pamatiem

Direktīvas 1. panta pārkāpums Zalcburgas zemē

— Lietas dalībnieku argumenti

- 54 Komisija norāda, ka *Sbg NSchG* 5. pants nosaka virkni definīciju, kas nepareizi transponē definīcijas, kas izteiktas direktīvas 1. panta e), g), i) un l) punktā attiecībā uz jēdzieniem “dabiskas dzīvotnes aizsardzības statuss”, “Kopienā nozīmīgas sugas”, “sugas aizsardzības statuss” un “īpaši aizsargājama dabas teritorija”.
- 55 Komisija piebilst, ka *Sbg NSchG* 5. panta 9. punkts skaidri atsaucas uz jēdzieniem “labvēlīga aizsardzības statusa saglabāšana vai atjaunošana”, tomēr to nedefinē. Turklāt ne *Sbg NSchG* 3.a pants, kas nosaka tikai interešu līdzsvarošanu, ne šī paša likuma 22.a, 22.b, ne 29. pants, kas paredz zināmu skaitu aizsardzības papildpasākumu, netransponē direktīvas 1. pantu pareizi.
- 56 Austrijas valdība uzskata, ka direktīvas 1. panta transpozīcija Zalcburgas zemes tiesībās atbilst Kapienu tiesībām. Piemērojamajā likumā ir pārņemti visi šī noteikuma elementi, pateicoties atsaucei uz jēdzienu “ietekme” un aizsardzības mērķiem. Runa ir par šādiem direktīvas un valsts noteikumu juridiskiem jēdzieniem:

— “dabiskas dzīvotnes aizsardzības statuss”: direktīvas 1. panta e) punkts; *Sbg NSchG* 5. panta 8. un 9. punkts, ka arī 22.a panta 3. un 4. punkts;

- “Kopienā nozīmīgas sugas”: direktīvas 1. panta g) punkts; “sugas aizsardzības statuss”: direktīvas 1. panta i) punkts; *Sbg NSchG* 3.a pants, 22.a pants, 22.b pants un 29. pants;

- “īpaši aizsargājama dabas teritorija”: direktīvas 1. panta l) punkts; *Sbg NSchG* 5. panta 9. un 10. punkts, ka arī 22.a pants.

— Tiesas vērtējums

- 57 Vispirms ir jāatceras, kā arī izriet no direktīvas ceturtā un vienpadsmitā apsvēruma, ka direktīvā paredzētās dzīvotnes un sugas ir Kopienas dabas mantojums un ka to apdraudējums bieži ir pārrobežu, līdz ar ko aizsardzības pasākumu veikšana kā kopēja atbildība ir visu dalībvalstu pienākums.
- 58 Saistībā ar attiecīgo jomu Tiesa ir uzsvērusi, ka direktīvu transponēšanas precizitātei ir īpaša nozīme tādos gadījumos kā šis, kad kopējā mantojuma apsaimniekošana to attiecīgajā teritorijā ir uzticēta dalībvalstīm (skat. 2005. gada 20. oktobra spriedumu lietā C-6/04 Komisija/Apvienotā Karaliste, Krājums, I-9017. lpp., 25. punkts, un 2006. gada 10. janvāra spriedumu lietā C-98/03 Komisija/Vācija, Krājums, I-53. lpp., 59. punkts).
- 59 Saistībā ar direktīvas 1. pantā noteiktajām definīcijām Tiesa ir nospriedusi, ka attiecīgie jēdzieni ir jātransponē dalībvalstu tiesību sistēmās (skat. 2003. gada 24. jūnija spriedumu lietā C-72/02 Komisija/Portugāle, *Recueil*, I-6597. lpp., 17. punkts).

- 60 Attiecībā, pirmkārt, uz direktīvas 1. panta e) un i) punktā definētajiem jēdzieniem (“dabiskas dzīvotnes aizsardzības statuss” un “sugas aizsardzības statuss”) ir jānorāda, ka, lai gan izteikums “labvēlīgs aizsardzības statuss” tiek izmantots *Sbg NSchG* 5. panta 9. punktā, apstrīdēto valsts noteikumu formulējums tomēr neietver visas īpašības, kas izteiktas minētajos direktīvas 1. panta punktos.
- 61 Šāda juridiskā tehnika nenodrošina, ka, ieviešot direktīvu, tiek ņemti vērā visi attiecīgo definīciju elementi, lai gan tie ir noteicošie elementi attiecībā uz attiecīgo dzīvotņu un sugu aizsardzības jēgu un apjomu.
- 62 Līdz ar to *Sbg NSchG* 5. panta 8. un 9. punkts, ka arī 3.a pants, 22.a pants, 22.b pants un 29. pants nevar tikt uzskatīti par pietiekamu direktīvas 1. panta e) un i) punkta transpozīciju tiesību aktos.
- 63 Attiecībā, otrkārt, uz direktīvas 1. panta g) punktu ir jākonstatē, ka arī šajā noteikumā ir liels skaits parametru, kas definē jēdzienu “Kopienā nozīmīga teritorija”.
- 64 Savukārt *Sbg NSchG* 3.a pants, 22.a pants, 22.b pants un 29. pants attiecas vienīgi uz interešu līdzsvarošanu, papildu reglamentējošiem pasākumiem saistībā ar Eiropas aizsargājamajām teritorijām, atļauju ar atkāpēm no likumā paredzētajiem aizliegumiem, piešķiršanas nosacījumiem, kā arī par savvaļas augu īpašu aizsardzību. Jēdziens “Kopienā nozīmīga teritorija” tur nav minēts.

- 65 Līdz ar to šie noteikumi nebūtu jāuzskata par tādiem, ar kuriem transponē direktīvas 1. panta g) punktu.
- 66 Attiecībā, treškārt, uz direktīvas 1. panta l) punktu ir jānorāda, ka *Sbg NSchG* 5. panta 10. punkts, kas jāaplūko kopskatā ar šī panta 9. punktu, kurš par mērķi nosaka labvēlīga aizsardzības statusa uzturēšanu un atjaunošanu, izmanto vārdus “Eiropas aizsargājamā teritorija” jēdziena “īpaši aizsargājama teritorija” vietā. Šeit domātās teritorijas ir cita starpā teritorijas, ko Komisija ir ierakstījusi Kopienā nozīmīgu teritoriju sarakstā, piemērojot direktīvas 4. panta 2. punktu, kā arī teritorijas, kuras Zalcburgas zeme ir ierosinājusi iekļaut šajā sarakstā saskaņā ar šīs direktīvas 4. panta 1. punktu.
- 67 Jāpiebilst, ka *Sbg NSchG* 22.a panta 2.–4. punkts precīzi nosaka pasākumus, kas veicami, lai īstenotu aizsardzības mērķus attiecībā uz “Eiropas aizsargājamajām teritorijām”.
- 68 No iepriekš minēta izriet, ka *Sbg NSchG* 5. panta 9. un 10. punkts, kā arī 22.a pants juridiski pietiekami precīzi nosaka to teritoriju definīciju, kuras ir ietvertas jēdzienā “īpaši aizsargājamā teritorija” direktīvas 1. panta l) punkta izpratnē.
- 69 Līdz ar to pēdējais minētais noteikums Zalcburgas zemē ir transponēts pareizi.

- 70 No tā izriet, ka šis Komisijas iebildums ir pamatots tikai attiecībā uz direktīvas 1. panta e), g) un i) punkta netransponēšanu.

Direktīvas 6. panta 1. punkta netransponēšana Lejasaustrijā

— Lietas dalībnieku argumenti

- 71 Komisija norāda, ka *Nö NSchG* 9. panta 5. punkts ierobežots ar to, ka paredz pienākumu “vajadzības gadījumā” veikt attiecīgus apsaimniekošanas, attīstības un saglabāšanas pasākumus. No direktīvas 6. panta 1. punkta izriet tas, ka “vajadzīgie aizsardzības pasākumi” ir jāveic visos gadījumos, nevis “vajadzības gadījumā”. Šajā pēdējā minētajā noteikumā vārdi “vajadzības gadījumā” attiecas tikai uz apsaimniekošanas plāniem un nav jāsaprot kā vispārējs aizliegums pienākumam veikt vajadzīgos normatīvos, administratīvos vai līgumiskos pasākumus.
- 72 Austrijas valdība apgalvo, ka direktīvas 6. panta 1. punktā noteiktais pienākums nav veikt visos gadījumos aizsardzības pasākumus, bet gan tikai “vajadzīgos” aizsardzības pasākumus. Katrā ziņā, ja šādi pasākumi tiek uzlikti papildus pienākumiem un aizliegumiem, kas nosakāmi saskaņā ar *Nö NSchG* 9. panta 4. punktu, zemes kompetentās iestādes tos veic, lai sasniegtu labvēlīgu aizsardzības statusu.

— Tiesas vērtējums

- 73 Vispirms ir jāatgādina, ka direktīva nosaka kompleksas un tehniskas normas vides tiesību jomā un ka līdz ar to dalībvalstīm ir īpašs pienākums nodrošināt, ka to tiesību akti, kas paredzēti, lai nodrošinātu šīs direktīvas transpozīciju, būtu skaidri un precīzi (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Apvienotā Karaliste, 26. punkts).
- 74 Attiecībā uz Komisija izteikto iebildumu ir jānorāda, ka gan direktīvas 6. panta 1. punkts, gan *Nö NSchG* 9. panta 5. punkts izmanto vārdus “attiecīgā gadījumā”. Tomēr valsts tiesību noteikumos šie vārdi vispārīgi norāda uz visiem aizsardzības pasākumiem, kas nozīmē to, ka saskaņā ar šo noteikumu šādu pasākumu ieviešana nav obligāta.
- 75 Savukārt direktīvas 6. panta 1. punktā šie paši vārdi attiecas tikai uz īpašiem gadījumiem, proti, noteiktiem aizsardzības pasākumiem vai aizsardzības metožu izvēli, kas definētas kā “apsaimniekošanas plāni, kas izstrādāti īpaši [šīm] teritorijām vai iekļauti citos attīstības plānos”.
- 76 Direktīva nosaka pienākumu veikt vajadzīgos aizsardzības pasākumus, kas izslēdz jebkādu dalībvalstu rīcības brīvību šajā jomā un aprobežo iespējamās valsts iestāžu normatīvās un lēmumu pieņemšanas pilnvaras ar ieviešamajiem pasākumiem un šo pasākumu ietvaros izmantojamo metodiku.
- 77 No tā izriet, ka *Nö NSchG* 9. panta 5. punkts nebūtu jāuzskata par tādu, kas apmierinoši transponē pienākumu veikt visos gadījumos vajadzīgos aizsardzības pasākumus īpaši aizsargājamām teritorijām.

78 Šajā sakarā nav atbalstāms Austrijas valdības arguments par to, ka, ja aizsardzības pasākumi ir nepieciešami, valsts tiesību noteikums jebkurā gadījumā tiek interpretēts tādējādi, ka tas izpilda minētās direktīvas prasības.

79 Šāda interpretācija, proti, ka valsts tiesības ir saderīgas ar direktīvu, nevar viena pati sniegt prasīto skaidrību un precizitāti tiesiskās drošības nodrošināšanai (šajā sakarā skat. 1996. gada 19. septembra spriedumu lietā C-236/95 Komisija/Grieķija, *Recueil*, I-4459. lpp., 13. punkts, un 2001. gada 10. maija spriedumu lieta C-144/99 Komisija/Nīderlande, *Recueil*, I-3541. lpp., 21. punkts).

80 Turklāt tikai administratīvā prakse, kas pēc savas būtības ir grozāma pēc iestāžu gribas un nav pienācīgi publiskota, nebūtu jāuzskata par dalībvalstij piekrītošo pienākumu izpildi, transponējot direktīvu (skat. 1997. gada 13. marta spriedumu lietā C-197/96 Komisija/Francija, *Recueil*, I-1489. lpp., 14. punkts; 2002. gada 7. marta spriedumu lietā C-145/99 Komisija/Itālija, *Recueil*, I-2235. lpp., 30. punkts, un 2005. gada 10. marta spriedumu lietā C-33/03 Komisija/Apvienotā Karaliste, Krājums, I-1865. lpp., 25. punkts).

81 Līdz ar to ir jākonstatē, ka Lejasaustrijas tiesību akti neatbilst direktīvas 6. panta 1. punktam.

82 Līdz ar to šajā punktā prasība ir pamatota.

Direktīvas 6. panta 1. punkta pārkāpums Augšāustrijas zemē

— Lietas dalībnieku argumenti

- 83 Komisija norāda, ka *Oö NSchG* 15. panta 2. punkts paredz iespēju izveidot ainavu apsaimniekošanas plānus. Tikai šāda iespēja tomēr nav pietiekama, ņemot vērā direktīvas 6. panta 1. punktā izteikto pienākumu.
- 84 Komisija turklāt norāda, ka saskaņā ar šo pašu noteikumu zemes valdība aizsargājamām teritorijām var izstrādāt ainavu apsaimniekošanas plānus, kuros ietverti pasākumi, kas ir “vajadzīgi sabiedrības interesēs un kas būtiski netraucē attiecīgo zemes gabalu ekonomisko izmantošanu atļautā veidā”. Pakārtotais noteikums par “ekonomisko izmantošanu” ir paredzēts kā ierobežojums pienākumam izstrādāt ainavu apsaimniekošanas plānus.
- 85 Austrijas valdība uzsver, ka direktīvas 6. panta 1. punkts piešķir dalībvalstīm pilnvaras noteikt veicamo aizsardzības pasākumu raksturu.
- 86 Šī valdība arī apgalvo, ka *Oö NSchG* 15. panta 2. punkts atbilst direktīvai, ņemot vērā to, ka jēdzienu “ekonomiskā izmantošana” būtu jāsaprot tikai kā izmantošanu, kurā ievēro aizsargājamajām teritorijām piemērojamās aizsardzības normas. Izmantošanu, kas ir pretēja direktīvas 6. panta 1. punktā noteiktajiem aizsardzības mērķiem, kompetentās reglamentējošās vai administratīvās iestādes nevar atļaut.

— Tiesas vērtējums

- 87 Vispirms ir jāatgādina, ka ar direktīvas 6. panta 1. punktā izmantotajiem vārdiem Kopienų likumdevējs vēlējās uzlikt dalībvalstīm pienākumu veikt vajadzīgos aizsardzības pasākumus, kas atbilst dabisko dzīvotņu tipu un sugu, kas paredzētas direktīvas I un II pielikumā, vides prasībām.
- 88 Tomēr ir jāsecina, ka *Oö NSchG* 15. panta 2. punkts, saskaņā ar kuru “Eiropas aizsargājamās teritorijas” un “īpaši aizsargājamās dabas teritorijas” “var” tikt iekļautas ainavu apsaimniekošanas plānos, piešķir zemes valdībai rīcības brīvību attiecībā uz to, vai ir nepieciešami “vajadzīgie aizsardzības pasākumi”.
- 89 Kā tas ir izteikts šī sprieduma 76. punktā, šāda analīze neietilpst dalībvalstu rīcības brīvībā. Šī viena iemesla dēļ *Oö NSchG* 15. panta 2. punkts nepareizi transponē direktīvas 6. panta 1. punktu.
- 90 Ir jāpiebilst, ka šis 15. panta 2. punkts neprecīzē jēdziena “atļauta ekonomiskā izmantošana” apjomu un ir saprotams, ka šāda rakstura iejaukšanās var traucēt vajadzīgo aizsardzības pasākumu veikšanai. Šis noteikums līdz ar to arī šajā ziņā ir nesaderīgs ar direktīvas 6. panta 1. punktu.
- 91 No iepriekš minētā izriet, ka Augšāustrijas tiesību akti neatbilst šim direktīvas noteikumam.

92 Līdz ar to Komisijas prasība šajā punktā ir pamatota.

Direktīvas 6. panta 2. punkta pārkāpums Tiroles zemē

— Lietas dalībnieku argumenti

- 93 Komisija uzsver, ka ne *Tiroler NSchG* 1. un 2. pants, ne 5. vai 14. pants neļauj uzskatīt, ka direktīvas 6. panta 2. punkts ir transponēts saskaņā ar Kapienu tiesībām. *Tiroler NSchG* 22., 23. un 24. pants attiecas uz augu, dzīvnieku vai putnu sugu aizsardzību, kā arī uz pasākumiem saistībā ar neaizsargātiem putniem, bet tajā nav aizlieguma noplicināt īpaši aizsargājamās teritorijas.
- 94 Austrijas valdība uzsver, ka direktīvas 6. panta 2. punktā noteiktais pienākums ir ņemts vērā iepriekš minētajos *Tiroler NSchG* noteikumos.
- 95 Lai gan Austrijas valdība atzīst, ka šajos noteikumos nav īpaša aizlieguma noplicināt īpaši aizsargājamās teritorijas, tā tomēr uzskata, ka šī pienākuma transponēšanai nav burtiski jāpārņem direktīvas 6. panta 2. punkta teksts. Zemes likumdošanas iestādes ir pienācīgi ņēmušas vērā šo aizsardzības prasību, jo tiek garantēts, ka dabiskās dzīvotnes un sugu dzīvotnes netiek noplicinātas un ka sugas, kurām paredzētas šīs teritorijas, netiek traucētas.

- 96 Šī valdība piebilst, ka katra ziņā *Tiroler NSchG* 14. pantā veiktie likumdošanas grozījumi nodrošināja šī likuma atbilstību direktīvai.

— Tiesas vērtējums

- 97 Vispirms ir jānorāda, ka *Tiroler NSchG* 14. pants tika ieviests tikai pēc argumentētajā atzinumā noteiktā termiņa. Līdz ar to saskaņā ar šī sprieduma 50. punktā izklāstīto Tiesas judikatūru šim grozījumam nav nozīmes, novērtējot šo pienākumu neizpildes pamatu.
- 98 Attiecībā uz pirmo pienākumu, kas paredzēts direktīvas 6. panta 2. punktā, ar ko dalībvalstīm liek veikt attiecīgus pasākumus, lai īpaši aizsargājamās dabas teritorijās novērstu dabisko dzīvotņu un sugu dzīvotņu noplicināšanos, ņemot vērā Austrijas valdības izstrādāto argumentāciju saistībā ar direktīvas 6. panta 2. punkta transponēšanas nosacījumiem, ir svarīgi uzsvērt, ka Tiroles zemes tiesībās tādās, kādas tās bija spēkā argumentētajā atzinumā noteiktajā termiņā, nebija juridiski pietiekami precīza noteikuma, ar kuru liktu kompetentajām iestādēm novērst šo dzīvotņu noplicināšanu (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Apvienotā Karaliste, 37. punkts).
- 99 Šajos apstākļos argumentācija, ka Tiroles zemē spēkā esošā tiesiskā regulējuma vispārējais juridiskais konteksts atbilst iepriekš minētajām prasībām, nevar tikt pieņemta.

- 100 Attiecībā uz otro pienākumu, kas izriet no direktīvas 6. panta 2. punkta, kas liek dalībvalstīm veikt attiecīgus pasākumus, lai novērstu traucējumus, kas skar sugas, kuru dēļ noteikta attiecīgā teritorija, ir jākonstatē, ka *Tiroler NSchG* 22.–24. pants arī netransponē šo pienākumu, ņemot vērā, ka tie neattiecas uz sugām, kuru aizsardzībai noteiktas šīs teritorijas, proti, direktīvas II pielikumā paredzētajām sugām, bet uz sugām, kas paredzētas tās IV pielikuma a) apakšpunktā, kuru aizsardzība izriet no direktīvas 12. panta.
- 101 Sugu, kuru dēļ tika izveidotas īpaši aizsargājamās teritorijas, aizsardzība ir jānodrošina pilnībā (skat. 2003. gada 13. februāra spriedumu lietā *C-75/01 Komisija/Luksemburga, Recueil*, I-1585. lpp., 43. punkts).
- 102 Līdz ar to Tiroles zemes tiesiskais regulējums neatbilst direktīvas 6. panta 2. punktam.
- 103 Tādēļ Komisijas prasība šajā punktā ir pamatota.

Direktīvas 16. panta 1. punkta pārkāpums Augšaustrijas zemē un Zalcburgas zemē

— Iebildums saistībā ar Augšaustrijas tiesisko regulējumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 104 Komisija apgalvo, ka *Nö NSchG* 20., 21. un 22. pants neatsaucas uz “saglabāšanu labvēlīgā aizsardzības statusā” un ka nosacījumi un kritēriji, kas izpildāmi, lai varētu

atkāpties no aizsardzības sistēmas, kas paredzēta direktīvā, nav uzskaitīti izsmeljoši pretēji tam, ko nosaka direktīvas 16. panta 1. punkts.

- 105 Komisija piebilst, ka *Nö JagdG* 95. pantā izteiktie aizliegumi attiecas vienīgi uz dzīvnieku sugām, kas dzīvo savvaļā, un līdz ar to tie neattiecas uz pārējām sugām.
- 106 Austrijas valdība uzskata, ka atbilstoši izvēlētai likumdošanas metodei direktīvā prasīto aizsardzību nodrošina *Nö NSchG* 20. panta 4. punkts. Kompetentajām iestādēm ir, pirmkārt, jārikojas saskaņā ar direktīvu un, otrkārt, jāievēro medību tiesiskajā regulējumā noteiktie aizliegumi. Praksē atļaujas atkāpēm tiek piešķirtas tikai ļoti ierobežojoši, proti, tikai tad, ja nav bažu par būtisku apdraudējumu aizsargātām savvaļas augu un putnu sugām.
- 107 Austrijas valdība arī uzsver, ka šis pats noteikums nodrošina tiesiskās noteiktības principa ievērošanu, jo liek kompetentajām iestādēm skaidri noteikt atļautos gūstīšanas vai nonāvēšanas līdzekļus, iekārtas un metodes.
- 108 Minētā valdība visbeidzot paskaidro, ka *Nö NSchG* 21. panta 1. un 2. punktā paredzētās atkāpes nekad nevarētu tikt piemērotas, nodarot tišu kaitējumu aizsargājamiem augiem, dzīvniekiem vai dzīvotnēm.

Tiesas vērtējums

- 109 Vispirms ir jāatgādina, ka direktīvas 12.–14. pants un 15. panta a) un b) punkts veido saskanīgu normu kopumu, kas liek dalībvalstīm izveidot stingru attiecīgo dzīvnieku un augu sugu aizsardzības sistēmu (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Apvienotā Karaliste, 112. punkts).
- 110 Jānorāda arī tas, ka direktīvas 16. pants, kas precīzi definē kritērijus, pamatojoties uz kuriem dalībvalstis var paredzēt atkāpes no direktīvas 12.–15. pantā paredzētajiem aizliegumiem, ir izņēmums no minētajā direktīvā paredzētās aizsardzības sistēmas. Līdz ar to šis pants ir jātulko šauri (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/ Apvienotā Karaliste, 111. punkts).
- 111 Šajā sakarā ir jāpiebilst, ka saskaņā ar direktīvas 16. panta 1. punktu visiem valsts līmenī veiktajiem pasākumiem, ar kuriem atkāpjas no direktīvā paredzētajiem aizliegumiem, ir jāpiemēro nosacījums, ka nav cita apmierinoša risinājuma.
- 112 No tā izriet, ka valsts noteikumi, kas pakļauj atkāpju piešķiršanu aizliegumiem, kas noteikti ar minētās direktīvas 12.–14. pantu un 15. panta a) un b) punktu, nevis visiem direktīvas 16. pantā noteiktajiem kritērijiem un nosacījumiem, bet nepilnīgā veidā atsevišķiem elementiem, neveido sistēmu, kas izpilda šī pēdējā minētā panta prasības.
- 113 Turklāt, kā tas tika norādīts šī sprieduma 80. punktā, ar direktīvas noteikumiem atbilstošu administratīvo praksi nepietiek, lai nodrošinātu Kopienų tiesību pareizu transpozīciju.

- 114 Attiecībā, vispirms, uz *Nö NSchG* 20. panta 4. punktu ir jānorāda, pirmkārt, ka, lai gan tas paredz, ka atkāpes var tikt piešķirtas, ja nav bažu par apdraudējumu savvaļas florai un faunai, tas tomēr neizslēdz šādas atkāpes gadījumos, kad attiecīgo sugu populācijas nav labvēlīgā aizsardzības statusā.
- 115 Direktīvas 16. panta 1. punkts atsaucas uz šo sugu labvēlīgu aizsardzību to dabiskās izplatības areālā kā nepieciešamu un iepriekšēju nosacījumu tajā paredzēto atkāpju piešķiršanai.
- 116 Šajos apstākļos neskaidrība, kas raksturīga *Nö NSchG* 20. panta 4. punkta formulējumam, nav saderīga ar prasību par direktīvas 16. panta 1. punkta precīzu un skaidru transpozīciju (skat. pēc analogijas 1995. gada 23. marta spriedumu lietā C-365/93 Komisija/Grieķija, *Recueil*, I-499. lpp., 9. punkts).
- 117 Otrkārt, attiecībā uz atkāpes motīviem ir jākonstatē, ka *Nö NSchG* 20. panta 4. punkts kā piemēru norāda atkāpes zinātnisku vai izglītības mērķu dēļ.
- 118 Lai gan ir tiesa, ka šādas atkāpes var piesaistīt direktīvas 16. panta 1. punkta d) apakšpunktam, attiecīgā valsts tiesību noteikuma formulējums tomēr neizslēdz to, ka atkāpes var tikt piešķirtas citiem mērķiem, nevis direktīvas 16. panta 1. punkta a)–d) apakšpunktā izsmeļoši uzskaitītajiem.

- 119 Treškārt, ir jānorāda, ka *Nö NSchG* 20. panta 4. punkts neatbilst arī direktīvas 16. panta 1. punkta e) apakšpunktā esošās atkāpes nosacījumiem, proti, prasībai, ka visiem atkāpes pasākumiem ir stingri kontrolēti nosacījumi un tiem ir selektīvs un ierobežots raksturs.
- 120 Tālāk attiecībā uz *Nö NSchG* 21. pantu pietiek tikai norādīt, ka direktīvas 16. panta 1. punkts neparedz atkāpi par labu lauksaimnieciskas vai mežkopības rakstura komerciālai izmantošanai.
- 121 Visbeidzot, attiecībā uz Austrijas valdības argumentu par medību tiesiskā regulējuma noteikumiem ir jānorāda, ka *Nö NSchG* 20. panta 4. punkta piemērošana var pārkāpt direktīvas 12.–15. pantu ārpus medību jomas. Turklāt, lai gan kompetentās iestādes ievēro valsts noteikumus par dabas aizsardzību attiecībā uz medību veikšanu, šāda sistēma nevar radīt Kopienas noteikumam, kas izsmeltoši uzskaita pieļaujamo atkāpju motīvus, atbilstošu tiesisko ietvaru. *Nö JagdG* 95. pantā šāda motīvu uzskaitījuma nav, bet tas ierobežots tikai ar to, ka aizliedz zināmu skaitu medību metožu attiecībā uz atsevišķām dzīvnieku sugām.
- 122 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka Lejasaustrijas tiesiskais regulējums neatbilst direktīvas 16. panta 1. punktam.
- 123 Līdz ar to Komisijas prasība šajā punktā ir pamatota.

— Iebildums par Zalcburgas zemes tiesisko regulējumu

Lietas dalībnieku argumenti

¹²⁴ Komisija norāda, ka *Sbg NSchG* 34. pants un *Sbg JagdG* 104. panta 4. punkts nepārņem direktīvas 16. panta 1. punktā izteikto kritēriju “saglabāšana labvēlīgā aizsardzības statusā”. Turklāt *Sbg NSchG* 34. panta 1. punkta 2. un 9. apakšpunktā paredzētie atkāpes motīvi saistībā ar dzērienu ražošanu un iekārtu būvniecību nevar tikt savienoti ar kādu no direktīvas 16. panta 1. punktā esošajiem motīviem.

¹²⁵ Austrijas valdība apgalvo, ka, ciktāl direktīvas 16. panta 1. punkts paredz iespēju atkāpties no direktīvā paredzētajiem aizliegumiem, būtu pretēji aizsardzības sistēmas loģikai noteikt arī pienākumu atjaunot labvēlīgu aizsardzības statusu saskaņā ar noteikumu par atkāpju piešķiršanu. Turklāt *Sbg NSchG* 34. panta 3. punkts būtu stingrāks par direktīvas 16. panta 1. punktu, ciktāl visiem atkāpes pasākumiem būtu jāizvairās no noplicināšanas saistībā ar augu un dzīvnieku sugām, kas sastopamas aizsargājamā teritorijā.

Tiesas vērtējums

¹²⁶ Jānorāda, ka vārdi “saglabāšanai labvēlīgā aizsardzības statusā” direktīvas 16. panta 1. punktā attiecas uz situāciju, kas ir definēta direktīvas 1. panta i) punktā un kas ietver, pirmkārt, vispārējus faktorus, kas minēti šī punkta pirmajā daļā, un, otrkārt, zināmu skaitu kumulatīva rakstura kritērijus. Kā arī izriet no šī sprieduma

59. punkta, dalībvalstīm ir pienākums transponēt šos jēdzienus valsts tiesībās ar pietiekamu juridisko precizitāti.

127 Savukārt *Sbg JagdG* 104. panta 4. punkts paredz, ka atkāpes var tik piešķirtas, “ja tas neapdraud attiecīgo savvaļas sugu populāciju”. Šis noteikums attālinās no direktīvā paredzētās aizsardzības sistēmas, ņemot vērā to, ka tas pieļauj atkāpes no principiāliem aizliegumiem, nepiemērojot tam obligātu prasību saglabāt attiecīgo sugu populāciju labvēlīgā aizsardzības statusā.

128 Attiecībā uz *Sbg NSchG* 34. panta 1. punktu attaisnojumi par dzērienu ražošanu un iekārtu būvniecību neizriet no direktīvas 16. panta 1. punktā izsmeļoši uzskaitītajiem motīviem.

129 Līdz ar to ir jāuzskata, ka apgalvotā pienākumu neizpilde ir konstatēta.

Direktīvas 22. panta b) punkta pārkāpums Lejasaustrijā

— Lietas dalībnieku argumenti

130 Komisija norāda, ka *Nö NSchG* 17. panta 5. punkts atļauj piešķiršanu sugu, kas nav vietējās sugas, ieviešanai padara atkarīgu no direktīvā neparedzēta kritērija, proti,

ka iespējamās sekas nav “ilgstošas”. Turklāt šis noteikums neaizliedz draudus dabiskajām dzīvotnēm to dabiskās izplatības areālā, kā arī vietējām dzīvnieku un augu sugām, kuras skar sugu, kas nav vietējās sugas, apzināta introdukcija.

- ¹³¹ Austrijas valdība uzskata, ka, interpretējot *Nö NSchG* 17. panta 5. punktu atbilstoši direktīvai, atļauja introducēt sugu, kas nav vietējā suga vai kas nav piemērota vietējiem apstākļiem, vienmēr tiks atteikta, ja šāda iejaukšanās rada kaitējumu vietējai faunai un florai.

— Tiesas vērtējums

- ¹³² Jākonstatē, ka *Nö NSchG* 17. panta 5. punkts ļauj apzināti introducēt dzīvnieku vai augu sugas, kas nav vietējās sugas, ar nosacījumu, ka dabiskās dzīvotnes un vietējā savvaļas fauna un flora netiek ietekmēta ilgstoši.

- ¹³³ Šāda sistēma nerada pareizu direktīvā noteiktās aizsardzības sistēmas transpozīciju. Direktīvas sistēma faktiski prasa, ka visos atkāpes pasākumos ievēro direktīvas 22. panta b) punktā noteiktos ierobežojumus, it īpaši to, ka atļauja var tikt piešķirta tikai tad, ja tas nekaitē dabiskām dzīvotnēm.

- 134 Šajā sakarā ir jānorāda, ka vārds “nekaitētu” ir nepārprotama aizsardzības prasība, kas pārsniedz to, kas paredzēts *Nö NSchG* 17. panta 5. punktā.
- 135 Līdz ar to ir jāuzskata, ka ir konstatēta apgalvotā pienākumu neizpilde.
- 136 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka Austrijas Republika nav izpildījusi pienākumus, ko tai uzliek direktīvas 1. pants, 6. panta 1. un 2. punkts, 12. un 13. pants, kā arī 16. panta 1. punkts un 22. panta b) punkts.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 137 Saskaņā ar Reglamenta 69. panta 2. punktu lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriezt Austrijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā šai dalībvalstij spriedums ir nelabvēlīgs, jāpiespriež Austrijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.
- 138 Attiecībā uz pienākumu neizpildes motīviem, kas izklāstīti pieteikumā par lietas ierosināšanu, no kuriem Komisija atkāpās vēlākā tiesvedības posmā, ir jākonstatē, ka atteikšanās no attiecīgajiem iebildumiem ir radusies sakarā ar attiecīgo valsts tiesību aktu grozījumiem. Līdz ar to šī atteikšanās ir atkarīga no atbildētājas, ņemot vērā to,

ka valsts tiesību noteikumi tika piemēroti Kopienu tiesību prasībām tikai ar novēlošanos. Piemērojot Reglamenta 69. panta 5. punktu, līdz ar to Austrijas Republikai ir jāpiespriež atlīdzināt visus tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

- 1) **Austrijas Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti saskaņā ar 1. panta e), g) un i) punktu, 6. panta 1. un 2. punktu, 12. un 13. pantu, kā arī 16. panta 1. punktu un 22. panta b) punktu Padomes 1992. gada 21. maija Direktīvā 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību;**
- 2) **pārējā daļā prasība ir noraidīta;**
- 3) **Austrijas Republika atlīdzina tiesāšanās izdevumus.**

[Paraksti]